

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

نقشه جامع علمی بخش کشاورزی

مصوب شورای راهبری بخش کشاورزی

بهمن ۱۳۹۱

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
عنوان: طرح تدوین نقشه جامع علمی بخش کشاورزی
تهیه کننده: دبیرخانه نقشه جامع علمی بخش کشاورزی
سال انتشار: بهمن ۱۳۹۱

آدرس: تهران، بزرگراه چمران، خیابان یمن، باغ کشاورزی، صندوق پستی ۱۱۱۳-۱۹۳۹۵

مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی

تلفن: ۲۲۱۷۴۳۰۴ فاکس: ۲۲۴۰۰۰۶۷ <http://agrimap.arei.ir>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۲
همکاران تدوین نقشه جامع علمی کشاورزی.....	۴
مقدمه.....	۶
چشم انداز بخش کشاورزی در افق ۱۴۰۴ ه. ش.....	۷
ماموریت بخش کشاورزی کشور.....	۸
چشم انداز نظام علم و فناوری کشاورزی کشور در افق ۱۴۰۴ ه. ش.....	۱۰
ماموریت نظام علم و فناوری کشاورزی کشور.....	۱۱
سیاست های کلان نظام علم و فناوری کشاورزی.....	۱۳
اهداف کلان نظام علم و فناوری کشاورزی.....	۱۵
اهداف و راهبردهای اختصاصی اهداف کلان نظام علم و فناوری کشاورزی.....	۱۶
پیوست ها.....	۳۱
محصولات راهبردی (اساسی) کشاورزی.....	۳۲
محصولات کشاورزی دارای مزیت اقتصادی.....	۳۳
فهرست اسناد بالادستی نقشه جامع علمی بخش کشاورزی.....	۳۴
فهرست ذینفوذان و ذینفعان بخش کشاورزی.....	۳۷

«... کشاورزی یکی از اساسی‌ترین محورهای توسعه در کشور ماست...»

مقام معظم رهبری

دستیابی به آرمان‌های والا و ارزشمند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، به ویژه اهداف سند چشم‌انداز نظام در افق ۱۴۰۴ ه. ش، مستلزم حرکتی جهادی و مستمر و تلاشی وافر و همه‌جانبه در تمام ابعاد اقتصادی؛ اجتماعی؛ فرهنگی و به ویژه در عرصه علم و فناوری و نوآوری می‌باشد.

در این راستا، رهبر معظم انقلاب اسلامی با شناختی هوشمندانه از ظرفیت بخش‌های مختلف کشور و با اشراف بر توان‌مندی‌ها و امکانات و استعداد‌های فراوان موجود، خواستار برنامه‌ریزی دقیق و هدفمند در زمینه علم و فناوری برای شروع حرکتی منظم و پیوسته از وضعیت موجود به جایگاه علمی شایسته ایران اسلامی، در قالب نقشه جامع علمی کشور، شده‌اند.

در اجرای منویات مقام معظم رهبری و در راستای دستیابی به «کشاورزی دانش بنیان»، وزارت جهاد کشاورزی با کمک اندیش‌مندان و صاحب‌نظران بخش‌های مختلف آموزشی؛ پژوهشی؛ فناوری و سیاست‌گذاری عرصه کشاورزی و منابع طبیعی کشور اقدام به تدوین پیش‌نویس نقشه جامع علمی کشاورزی، نموده است.

نقشه جامع علمی بخش کشاورزی پس از تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغ ریاست محترم جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی، زمینه و بستر لازم برای تحقق اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و منویات مقام معظم رهبری در خصوص دانش بنیان کردن بخش کشاورزی ایران، را فراهم خواهد آورد. انشاء... از تمام دست‌اندرکاران تهیه این سند مهم کمال تشکر را دارم.

صادق خلیلیان

وزیر جهاد کشاورزی

باید بدانیم، برای رسیدن به اهداف چشم‌اندازی بیست‌ساله، نقشه جامع علمی، چیست... این را باید ترسیم کنیم، بعد این نقشه را طبق راهبردهای عملیاتی و برنامه‌ریزی زمان‌دار و منظم به تدریج پر و کامل کنیم. مقام معظم رهبری

پیشگفتار

بر اساس سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ه. ش، ایران کشوری خواهد بود، توسعه‌یافته، در جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب‌غربی و نیز برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری و متکی بر سهم برتر منابع انسانی. از مهم‌ترین جلوه‌های ایران ۱۴۰۴ می‌توان، به سلامت؛ رفاه؛ امنیت غذایی و محیط زیست مطلوب، اشاره نمود.

دستیابی به چنین جایگاه والا و مطلوبی تنها زمانی ممکن می‌گردد که تمامی بخش‌های نظام در مسیری مشخص و هماهنگ با یکدیگر و با توجه به الزامات این سند در جهت دستیابی به اهداف کلان چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران، حرکت نمایند. خوشبختانه با تأکیدات مقام معظم رهبری و تلاش مسئولین و اندیشمندان کشور، «نقشه جامع علمی کشور» تدوین و توسط ریاست محترم جمهور، ابلاغ گردیده است. این نقشه به عنوان مجموعه‌ای جامع، هماهنگ و پویا از مبانی، اهداف، سیاست‌ها، ساختارها و الزامات برنامه‌ریزی تحول راهبردی علم، فناوری و نوآوری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و آینده‌نگر برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز بیست‌ساله کشور، تدوین گردیده است تا به وسیله آن، مسیر حرکت و چگونگی پیمودن راه و نحوه مشارکت هر یک از ارکان اجرایی کشور برای تحقق این اهداف، مشخص گردد.

بدیهی است، ساختار و محتوای نقشه جامع علمی کشور در برگیرنده جهت‌گیری‌ها، سیاست‌ها، الزامات کلی و عمومی برای تحول علم و فناوری و نوآوری در همه بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور می‌باشد و شاید فرصت کافی و یا ضرورت چندانی برای تشریح دقیق‌تر اهداف، راهبردها و سیاست‌های مورد نیاز

تک تک بخش‌های مهم اقتصادی کشور، از جمله بخش بسیار مهم، محوری و راهبردی «کشاورزی» در این سند وجود نداشته است.

لذا، هم‌زمان با تدوین نقشه جامع علمی کشور، به ویژه در دو سال اخیر، این سوال مهم و کلیدی در ذهن مدیران، سیاست‌گزاران و پژوهش‌گران عرصه علم و فناوری کشاورزی، وجود داشته است که جایگاه این عرصه در سند نقشه جامع علمی کشور و رویکرد و نحوه تعاملات آن با سایر عرصه‌های علم و فناوری و در چارچوب این سند کلان، چگونه خواهد بود؟

به منظور پاسخ‌گویی به این پرسش اساسی و عمل به تکالیف و الزامات مندرج در سند چشم‌انداز نظام جمهوری اسلامی ایران و نقشه جامع علمی کشور و همچنین کمک و مشارکت در تکمیل لایه‌های تخصصی تر نقشه جامع علمی کشور و نیز با توجه به ویژگی‌ها و جایگاه محوری بخش کشاورزی در اقتصاد کلان، تامین امنیت غذایی، سلامت، حفظ محیط زیست و توسعه پایدار کشور و ضرورت پاسخ‌گویی به مأموریت‌های اساسی این بخش از طریق رویکرد دانش‌مدار، وزارت جهاد کشاورزی بر آن گردید، به عنوان متولی توسعه بخش کشاورزی با محوریت نهاد علمی آن یعنی «سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی» و با کمک خرد جمعی صاحب‌نظران و اندیش‌مندان عرصه علم و فناوری و اجرایی کشاورزی، مبادرت به تدوین نقشه جامع علمی بخش کشاورزی نماید.

وظیفه خود می‌دانم تا از تلاش بی‌وقفه دبیرخانه نقشه جامع علمی کشاورزی و اعضای کمیسیون راهبری نقشه و همچنین کمیته‌ها و کارگروه‌های تخصصی دست‌اندرکار این امر مهم قدردانی نمایم.

امید است نقشه جامع علمی بخش کشاورزی چراغی تابان، پیشروی برنامه‌ریزان و مجریان بخش باشد.

جهانگیر پرهمت

معاون وزیر و رئیس سازمان

تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

همکاران تدوین نقشه جامع علمی کشاورزی

۱- اعضای شورای راهبری بخش کشاورزی

دکتر صادق خلیلیان، دکتر جهانگیر پرهمت، مهندس رجایی، دکتر محمد مهدی زاهدی، مهندس محمدعلی نیک‌بخت، مهندس مجید خلیلی‌خشنود، مهندس غلامرضا رازقی، مهندس سیدرحیم سجادی، مهندس سعادت‌آباد... عباسی، مهندس رضا فتوحی، مهندس اورنگی، مهندس موحدیان، دکتر سید محسن دستور، مهندس سید نظام‌الدین سجادی، مهندس بزرگی، دکتر وکیلی‌پور، دکتر شعبانیان، دکتر شاهی، دکتر حیدرپور، دکتر سنجابی

۲- اعضای کمیسیون راهبری نقشه جامع علمی کشاورزی

دکتر جهانگیر پرهمت، دکتر نادرقلی ابراهیمی، دکتر محمدعلی کمالی‌سروستانی، دکتر محمدرضا نوتاش، دکتر امیرمسعود صابری، دکتر ارژنگ جوادی، دکتر مصطفی بستاک، دکتر سید جلال‌الدین بصام، دکتر جواد توکلیان، دکتر مجتبی رجب‌بیگی، دکتر حسن رکنی، دکتر ضیاء‌الدین شعاعی، دکتر پیمان فلسفی، دکتر سیدجواد قریشی ابهری، مهندس عبدا... مخبردزفولی، دکتر سیدجواد میر، دکتر مجید ولدان، مهندس طباطبایی، دکتر محمدحسین مهدیان

۳- اعضای کمیته کارشناسی نقشه جامع علمی کشاورزی

اعضای اصلی: دکتر محمدرضا نوتاش، دکتر امیرمسعود صابری، دکتر ارژنگ جوادی، طیبه شهیرزادی
حسب موضوع از مدیران و اعضای تخصصی به شرح زیر نیز در جلسه دعوت به عمل می‌آمد: دکتر حسن علیپور، دکتر غلامرضا میرکی، علی اصغر لشگری، سیامک مشایخی، صفت‌اله رحمانی

۴- کارگروه‌های تخصصی:

۱. کارگروه تولیدات کشاورزی (گیاهی، دامی، آبزیان) با مسئولیت دکتر حسن رکنی
۲. کارگروه منابع طبیعی و پایه با مسئولیت دکتر ضیاءالدین شعاعی
۳. کارگروه اقتصاد، توسعه و بهره‌وری با مسئولیت موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و امور اقتصادی
۴. کارگروه مدیریت علم و فناوری و منابع انسانی با مسئولیت مهندس عبدا... مخبرذفولی

۵- دبیرخانه نقشه:

- مدیر طرح: دکتر محمدرضا نوتاش دبیر: دکتر امیرمسعود صابری مسئول دبیرخانه:
طیبه شه‌میرزادی مسئول سایت: ترانه ابراهیمی کارشناس دبیرخانه: جواد بشیری

مقدمه:

به منظور تدوین نقشه جامع علمی بخش کشاورزی تحت هدایت و نظارت شورای راهبردی بخش کشاورزی که با ریاست وزیر محترم جهاد کشاورزی و عضویت روسای کمیسیون آب، کشاورزی و منابع طبیعی و همچنین کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی، نمایندگان دانشکده‌های کشاورزی و منابع طبیعی، معاونین وزارت جهاد کشاورزی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و مجتمع ملی خبرگان بخش کشاورزی و برخی دیگر از ذی‌ربطان بخش، تشکیل گردید، مراحل تدوین این سند، آغاز شد. در طراحی نقشه جامع علمی بخش کشاورزی، از ده‌ها سند فرادستی و هزاران صفحه اسناد و مدارک و مطالعات پژوهشی موجود استفاده شده و با تشکیل کارگروه‌ها و کمیته‌های کارشناسی و تخصصی متعدد، ضمن جمع‌آوری دیدگاه‌های ذی‌ربطان و کارشناسان و مطالعه و بررسی اسناد مذکور، نسبت به استخراج و تلفیق محورهای کلیدی با توجه به روند تحولات آتی علم و فناوری کشاورزی و نظام ملی نوآوری کشاورزی اقدام گردیده است.

ماحصل این اقدامات که چکیده آنها در این مجموعه ارائه گردیده است شامل مباحث چشم‌انداز و مأموریت بخش کشاورزی، چشم‌انداز و مأموریت نظام علم و فناوری کشاورزی، سیاست‌های کلان و اهداف کلان علم و فناوری کشاورزی و همچنین اهداف و راهبردهای اختصاصی علم و فناوری کشاورزی می‌باشد.

بدیهی است علی‌رغم تلاش وافر که در تهیه این سند ملی به عمل آمده است، هنوز می‌توان نسبت به رفع کاستی‌ها و اشکالات آن اقدام و در ویرایش‌های بعدی، مجموعه کامل و مناسب‌تری ارائه نمود. لذا، تهیه‌کنندگان این سند و دبیرخانه طرح تدوین نقشه جامع علمی کشاورزی، اشتیاق خود را برای دریافت پیشنهادات و نقطه‌نظرات اندیشمندان و صاحب‌نظران این حوزه اعلام می‌نمایند.

چشم‌انداز بخش کشاورزی در افق ۱۴۰۴ ه. ش

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز نظام ج. ا.، بخش کشاورزی در افق ۱۴۰۴ ه. ش، دانش‌بنیان و دستیافته به جایگاه نخست در منطقه آسیای جنوب‌غربی و دارای ویژگیهای زیر است:

۱. توانمند در برقراری امنیت غذایی با تولید غذای سالم، پاک و خودکفا در محصولات اساسی و توسعه صادرات
۲. بهره‌مند از منابع انسانی توانمند، آگاه، متخصص، نوآور و کارآفرین
۳. پیشرفته در حفاظت، احیاء و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی و پایه؛ محیط‌زیست و ذخایر ژنتیکی
۴. رقابت‌پذیر با تکیه بر استانداردهای جهانی و مشارکت حداکثری بخش خصوصی و تعاونی
۵. توانمند در تولید ثروت و ایجاد رفاه برای فعالان بخش
۶. برخوردار از زیرساخت‌های فنی و اقتصادی و صنایع کشاورزی توسعه‌یافته و پیشرفته
۷. دستیافته به کشاورزی پایدار با مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز و مناطق کشاورزی، روستایی و عشایری توسعه‌یافته

ماموریت بخش کشاورزی کشور

به منظور تحقق چشم‌انداز بخش کشاورزی کشور در افق ۱۴۰۴ ه.ش؛ و دستیابی به جایگاه برتر در منطقه آسیای جنوب غربی، ماموریت بخش به شرح زیر است :

۱. تامین امنیت غذایی با دستیابی به تولید غذای سالم، پاک، کافی و در دسترس بر اساس استانداردهای ملی و بین‌المللی با تاکید بر خودکفایی در محصولات راهبردی کشاورزی
۲. بهبود ساختار و ترکیب منابع انسانی بخش با تربیت و جذب نیروی ماهر و ایجاد بستر مناسب برای ارتقاء توانمندی، تخصص، مهارت و منزلت اجتماعی و رشد خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی
۳. حفظ، ثبت، احیاء، توسعه و بهره‌برداری پایدار از ذخایر ژنتیکی، منابع طبیعی و پایه و محیط زیست
۴. ارتقاء توان بخش در سطح بین‌المللی برای احراز رتبه اول در صادرات محصولات دارای مزیت رقابتی و خدمات فنی مهندسی
۵. ارتقاء بهره‌وری در بخش با تاکید بر افزایش کمی و کیفی محصولات راهبردی، ویژه و منطقه‌ای خاص
۶. بهبود فضای کسب و کار و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش
۷. ارتقاء جایگاه و نقش بخش خصوصی و تعاونی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و هدایت بخش کشاورزی
۸. ارتقاء رفاه اجتماعی و ایجاد بستر برای خلق ثروت و افزایش درآمد سرانه بخش و پوشش کامل خدمات حمایتی به تمامی عوامل تولید بخش
۹. تقویت و توسعه زیرساخت‌ها به منظور استفاده حداکثری از دانش و فناوری

-
- در فعالیتهای بخش، تجاری‌سازی و حمایت از تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان
۱۰. تقویت و توسعه مکانیزاسیون، صنایع نوین و تجهیزات فناورانه و صنایع تبدیلی و تکمیلی پیشرفته مورد نیاز بخش
۱۱. اعمال مدیریت جامع بر حوزه‌های آبخیز و مناطق کشاورزی، روستایی و عشایری با تاکید بر ملاحظات اقتصادی-اجتماعی و زیست محیطی در فعالیتهای کشاورزی و حفظ و بهره‌برداری متناسب از منابع پایه و تنوع زیستی به منظور دستیابی به کشاورزی پایدار
۱۲. توانمندسازی تولیدکنندگان به منظور افزایش سهم آنان در سود حاصل از بازرسانی محصولات کشاورزی

چشم‌انداز نظام علم و فناوری کشاورزی کشور در افق ۱۴۰۴ ه. ش

در راستای تحقق اهداف چشم‌انداز بخش کشاورزی در افق ۱۴۰۴ ه. ش، چشم‌انداز نظام علم و فناوری بخش دارای ویژگیهای زیر خواهد بود:

۱. دستیافته به جایگاه نخست و مرجع تولید و انتشار علوم و فناوریهای پیشرفته کشاورزی در سطح منطقه آسیای جنوب‌غربی و جهان اسلام
۲. توانمند در عرضه علم و فناوری مورد نیاز امنیت‌غذایی و صادرات، توسعه پایدار کشاورزی و خودکفایی در حوزه‌های استراتژیک
۳. برخوردار از منابع انسانی صالح، فرهیخته، توانا و متخصص در تولید و توسعه علم، فناوری و نوآوری
۴. برخوردار از نظام پیشرفته نوآوری و مدیریت علم و فناوری کشاورزی
۵. ارتباط گسترده علمی و فناورانه موثر در شبکه جهانی علم

ماموریت نظام علم و فناوری کشاورزی کشور

به منظور تحقق چشم‌انداز نظام علم و فناوری کشاورزی کشور در افق ۱۴۰۴ ه. ش؛ و دستیابی به جایگاه برتر در منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام، ماموریت علم و فناوری کشاورزی به شرح زیر است :

۱. تولید، جذب و انتشار دانش و فناوری مورد نیاز بخش کشاورزی در راستای دستیابی به مرجعیت علمی
۲. ظرفیت‌سازی و تامین نیازهای علمی برای امنیت غذایی، خودکفایی در محصولات اساسی، تولید و افزایش سهم محصولات دانش بنیان و صادرات محصولات دارای مزیت
۳. توسعه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های علمی مورد نیاز حفظ، ثبت، احیا، توسعه و بهره‌برداری پایدار از ذخایر ژنتیکی، منابع طبیعی و پایه و محیط زیست، ذخایر دریایی و مدیریت جامع بر حوزه‌های آبخیز و مناطق کشاورزی، روستایی و عشایری
۴. توانمندسازی و توسعه منابع انسانی با ارتقاء دانش، بینش و مهارت فعالان بخش
۵. ظرفیت‌سازی برای شکوفایی خلاقیت و نوآوری، رشد کارآفرینی، بومی‌سازی فناوری و تقویت دانش بومی در بخش
۶. اعمال مدیریت کارآمد علم و فناوری و استقرار نظام ملی نوآوری پیشرفته بخش کشاورزی
۷. ایجاد زیرساخت‌های علمی برای بهره‌گیری از فناوری‌ها، تجهیزات پیشرفته و صنایع نوین مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی
۸. تقویت بنیان‌های علمی و کاربرد دستاوردهای آن در ارتقاء بهره‌وری به منظور خلق ثروت و ایجاد رفاه اجتماعی در بخش
۹. تقویت و ایجاد بسترهای لازم برای تجاری‌سازی و انتقال یافته‌های تحقیقاتی

-
۱۰. تقویت و توسعه تعاملات و ارتباطات علمی و فناورانه موثر در سطح جهان
 ۱۱. توسعه، ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ و مدیریت جهادی در بخش کشاورزی

سیاست‌های کلان نظام علم و فناوری کشاورزی

۱. انسجام و هماهنگی در امور سیاستگذاری و اجرایی نظام علم و فناوری در بین کلیه عوامل مرتبط با بخش کشاورزی
۲. تقویت پژوهش‌های کاربردی و تناسب حداکثری تولید علم و فناوری با نیازمندیهای بخش کشاورزی
۳. تقویت نظام ترویج و تسهیل انتقال علوم و فناوری‌های کشاورزی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی
۴. تقویت پژوهش‌های بنیادی برای توسعه مرزهای دانش در علوم کشاورزی
۵. بهره‌گیری توأم از رویکردهای درون‌مداری و برون‌مداری در تولید و کسب علوم و فناوریهای کشاورزی
۶. حمایت از فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و فناوری مبتنی بر ساماندهی فرایند تولید و اصلاح نظام بازار محصولات کشاورزی
۷. حمایت از شبکه‌های تحقیق و توسعه و شرکت‌های دانش بنیان با مشارکت نهادهای علمی، تشکلهای و واحدهای تولیدی و خدماتی بخش کشاورزی
۸. رعایت ملاحظات زیست‌محیطی و آمایش سرزمین در توسعه فعالیت‌های علم و فناوری
۹. توسعه سرمایه انسانی در بخش کشاورزی و حمایت از نخبگان و کارآفرینان و تولیدکنندگان برتر
۱۰. تقویت مشارکت و ایفای نقش بخش خصوصی و تعاونی در تولید، انتقال و کاربست علوم و فنون کشاورزی
۱۱. تقویت انگیزه و حمایت موثر از رقابت در تولید علم برای ارتقای بهره‌وری و نوآوری در بخش
۱۲. تقویت، حمایت و هدایت بازار مالی (بورس، بیمه، بانک و شرکت‌های سرمایه‌گذار

و سرمایه‌های خطرپذیر) در راستای کارآفرینی و نوین‌سازی بخش کشاورزی
۱۳. فرهنگ‌سازی و ترویج مدیریت علمی تولید و مصرف محصولات کشاورزی
۱۴. توسعه کشاورزی دانش‌بنیان برای ارتقاء سطح درآمد و زندگی روستائیان،
کشاورزان، عشایر و صیادان

اهداف کلان نظام علم و فناوری کشاورزی

۱. کسب مقام نخست و مرجعیت علم و فناوری بخش کشاورزی در سطح منطقه و جهان اسلام
۲. دستیابی به علوم و فنون مورد نیاز برای تامین امنیت غذایی، خودکفایی در محصولات اساسی، تولید غذای سالم و پاک و افزایش کیفیت تولیدات
۳. افزایش سهم ارزش محصولات و خدمات کشاورزی مبتنی بر دانش و فناوری به بیش از ۵۰ درصد از کل تولیدات و خدمات بخش
۴. ارتقاء دانش، استانداردها و زیرساخت‌های علمی مورد نیاز برای شناسایی، حفظ و ثبت ذخایر ژنتیکی
۵. ارتقاء و توسعه روش‌های علمی و فنی مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز و بهره‌برداری پایدار منابع پایه
۶. تامین زیرساخت‌های علمی توسعه و مدیریت مناطق روستایی و عشایری مبتنی بر جوامع محلی، سرزمین‌گرایی و نهادمندی
۷. توسعه ظرفیت، رشد و ارتقاء مهارت، نوآوری و کارآفرینی نیروی انسانی متناسب با نیازها و اولویت‌های بخش
۸. توسعه و استقرار کامل نظام نوآوری، تجاری‌سازی و مدیریت کارآمد علم و فناوری کشاورزی
۹. تدوین و توسعه کاربرد دانش بومی و ارتقاء ظرفیت‌های دانش‌نوین و فناوری‌های پیشرفته کشاورزی
۱۰. ایجاد شبکه پویای ارتباطات علمی و فناورانه و توسعه تعاملات موثر در سطح جهان
۱۱. بسترسازی علمی برای تولید اقتصادی و مدیریت بازار محصولات کشاورزی
۱۲. توسعه ظرفیت علمی و فناوری به منظور ارتقاء بهره‌وری و بهره‌برداری بهینه از عوامل تولید
۱۳. بسترسازی برای ترویج و بکارگیری الگوی فرهنگ و مدیریت جهادی در بخش کشاورزی

اهداف و راهبردهای اختصاصی اهداف کلان نظام علم و فناوری کشاورزی

هدف کلان ۱: کسب مقام نخست و مرجعیت علم و فناوری بخش کشاورزی در سطح منطقه و جهان اسلام

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. تقویت نظام ارزیابی و ثبت اختراعات و اکتشافات کشاورزی در منطقه و جهان اسلام در کشور</p> <p>۲. افزایش سهم ثبت فناوری‌ها و اختراعات تجاری شده ملی در مراجع معتبر بین‌المللی</p> <p>۳. حمایت و تسهیل ثبت اختراع، اکتشاف و نوآوری‌های کشاورزی</p>	<p>دستیابی به مقام نخست ثبت اختراعات، اکتشافات و نوآوری علمی در سطح منطقه و جهان اسلام</p>	۱
<p>۱. افزایش سهم مقالات نمایه‌شده در پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی معتبر</p> <p>۲. ارتقاء تعداد و ضریب‌تاثیر نشریات علمی بخش در سطح ملی و بین‌المللی</p> <p>۳. توسعه مراکز آموزشی و پژوهشی بین‌المللی کشاورزی در کشور</p> <p>۴. توسعه آزمایشگاه‌های مرجع بین‌المللی</p> <p>۵. افزایش سهم سرمایه‌گذاری در پژوهش کشاورزی به حداقل سه درصد تولید ناخالص داخلی کشور</p>	<p>دستیابی به مقام ده کشور برتر جهان در تولید و نشر علوم کشاورزی</p>	۲
<p>۱. اولویت بخشی و حمایت از حوزه‌های مزیت‌دار علوم و فناوری‌های کشاورزی</p> <p>۲. تسهیل و افزایش مبادلات و قراردادهای فروش امتیاز و انتقال فناوری با کشورهای منطقه و جهان اسلام</p> <p>۳. توسعه کمی و کیفی زیرساخت‌های مورد نیاز احراز مرجعیت علم و فناوری کشاورزی در منطقه و جهان اسلام</p> <p>۴. توسعه پارک‌ها، شهرک‌های تحقیقاتی و فناوری، مراکز رشد و شرکت‌های دانش بنیان کشاورزی</p>	<p>دستیابی به مقام نخست در تولید، اشاعه و مبادله فناوری‌های کشاورزی در سطح منطقه و جهان اسلام</p>	۳

هدف کلان ۲: دستیابی به علوم و فنون مورد نیاز برای تامین امنیت غذایی، خودکفایی در محصولات اساسی، تولید غذای سالم و پاک و افزایش کیفیت تولیدات

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>معرفی ارقام گیاهی دارای صفات کمی و کیفی برتر متناسب با شرایط اقلیمی کشور</p>	<p>۱. شناسایی، ارزیابی و حفاظت ژرم پلاسما داخلی در راستای حفظ تنوع زیستی تولیدات گیاهی ۲. توسعه‌ی تحقیقات منتج به دانش فنی تولید بذور پایه و نهال اصلاح شده زراعی و باغی ۳. توسعه‌ی تحقیقات منتج به دانش فنی تولید بذور پایه و نهال اصلاح شده مرتعی و جنگلی ۴. ساماندهی و توسعه زیرساختهای تولید ارقام جدید ۵. حمایت و تقویت بخش خصوصی در تولید ارقام جدید</p>	۱
<p>معرفی نژاد و سویه های برتر دام، طیور و آبزیان سازگار با شرایط اقلیمی کشور</p>	<p>۱. توسعه دانش فنی، روش‌های کاربردی و ترویج نژاد و سویه‌های برتر دام، طیور و آبزیان ۲. شناسایی، ارزیابی و حفاظت ژرم پلاسما داخلی ۳. ساماندهی و توسعه زیرساختهای تولید نژاد و سویه‌های برتر دام، طیور و آبزیان</p>	۲
<p>تدوین نظام جامع ارتقاء سلامت محصولات کشاورزی</p>	<p>۱. تدوین نظام تولید، عرضه و گواهی محصول سالم ۲. تدوین و ارتقاء استانداردهای تولید محصول سالم کشاورزی ۳. توسعه‌ی الگوی جامع پایش مستمر بهداشت و سلامت تولید و عرضه نهاده‌ها و محصولات کشاورزی ۴. توسعه‌ی تحقیقات ارتقاء سلامت محصول</p>	۳
<p>ارتقاء و توسعه الگوهای تولید پایدار</p>	<p>۱. تولید دانش و ترویج فناوریهای نوین بهره برداری از آب و خاک نامتعارف ۲. توسعه‌ی دانش مدیریت ریسک در بخش کشاورزی ۳. ارائه و ترویج الگوهای کشت متناسب با آمایش سرزمین ۴. توسعه‌ی فناوری‌های پیشگیری از آلودگی آب و خاک ۵. توسعه‌ی فرهنگ و ترویج روش‌های فنی، اقتصادی و اجتماعی یکپارچه سازی اراضی و یک‌جا زراعی ۶. طراحی و بهبود نظامهای بهره برداری پایدار ۷. توسعه‌ی تحقیقات و ترویج زنجیره تولید و الگوی مصرف محصولات</p>	۴

هدف کلان ۳: افزایش سهم ارزش محصولات و خدمات کشاورزی مبتنی بر دانش و فناوری به بیش از ۵۰٪ از کل تولیدات و خدمات بخش

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. جهت‌دهی به چرخه علم و فناوری نوآوری به ایفای نقش موثرتر در بخش کشاورزی</p> <p>۲. ایجاد هماهنگی و انسجام بین نهادهای زیربند در علم و فناوری و تکمیل نهادهای مرتبط با چرخه علم و فناوری</p> <p>۳. ارتقای آگاهی عمومی نسبت به علم، فناوری و نوآوری کشاورزی با تاکید بر نقش رسانه ملی</p> <p>۴. افزایش دسترسی به منابع علمی داخلی و بین‌المللی مورد نیاز</p> <p>۵. ایجاد نهادهای رصد علم و فناوری در حوزه کشاورزی با مشارکت انجمن‌های علمی، مراکز آموزشی و پژوهشی</p> <p>۶. بسترسازی برای بهره‌گیری مناسب از دستاوردهای علمی و فناوری بخش توسط دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی</p> <p>۷. انتقال و بومی‌سازی مستمر دانش و فناوری‌های کشاورزی با تاکید بر فناوری‌های نوین</p> <p>۸. نهادینه کردن نظام مدیریت دانش در بخش کشاورزی با اولویت انتقال دانش به بهره‌برداران</p>	<p>توسعه دانش و ترویج یافته‌های علمی و فنی کشاورزی</p>	۱
<p>۱. ایجاد و توسعه‌ی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری</p> <p>۲. ساماندهی نظام حرفه‌ای کشاورزی مبتنی بر دانش علمی و فنی برای اداره واحدهای تولیدی بخش</p> <p>۳. ایجاد و توسعه نهادهای مالی نظام علم، فناوری و نوآوری کشاورزی از جمله صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، توسعه و فناوری، شرکت‌های تامین سرمایه و تامین به هنگام منابع مالی آن‌ها</p> <p>۴. توسعه شرکت‌ها و نهادهای عرضه‌کننده محصولات دانش بنیان</p>	<p>توسعه زیر ساخت‌های علم و فناوری متناسب با نیازهای بخش</p>	۲

<p>۱. توانمندسازی بخش غیردولتی در نظام علم و فناوری و کاهش تصدی گری دولت</p> <p>۲. تقویت انگیزه برای جذب متخصصین و نخبگان جامعه برای فعالیت‌های علمی-اقتصادی بخش کشاورزی</p> <p>۳. حمایت از سرمایه گذاری بنگاه‌های اقتصادی در تولید و تجاری سازی علم و فناوری بخش کشاورزی</p> <p>۴. توسعه‌ی سازوکارهای لازم به منظور صدور خدمات فنی و مهندسی بخش کشاورزی</p>	<p>توسعه ظرفیت و سازوکارهای علمی برای افزایش بهره‌وری تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان بخش</p>	<p>۳</p>
<p>۱. افزایش سهم حمایتی دولت از پژوهش‌های راهبردی، کاربردی و تقاضا محور</p> <p>۲. حمایت از توسعه آموزش‌های مهارتی پیشرفته با مشارکت بخش خصوصی</p> <p>۳. زمینه‌سازی برای ورود موسسات و شرکت‌های دانش بنیان بخش کشاورزی به فرابورس و بورس</p> <p>۴. حمایت از بازارسازی و ایجاد فن‌بازارها برای معرفی خدمات و محصولات نوآورانه بخش</p> <p>۵. توسعه استفاده از روش‌ها و فناوری‌های نوین کشاورزی</p>	<p>ارتقای سهم دانش و فناوری در تولید محصولات و خدمات بخش</p>	<p>۴</p>

هدف کلان ۴: ارتقاء دانش، استانداردها و زیرساخت‌های علمی مورد نیاز برای شناسایی، حفظ و ثبت ذخایر ژنتیکی

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
توسعه دستیابی به علوم و فنون روز در شناسایی، حفاظت و بازسازی ذخایر ژنتیکی	<p>۱. تولید و بکارگیری دانش فنی مورد نیاز و تدوین دستور العمل‌های لازم در نگهداری ذخائر توارثی با روش‌های نوین</p> <p>۲. توسعه و بکارگیری فناوری‌های نوین (از جمله کشت سلول‌های بنیادی، کشت بافت، انتقال جنین، DNA، RNA، تخمک، اسپرم، تعیین جنسیت جنین و اسپرم و ...) به منظور نگهداری و حفاظت از ذخائر ژنتیکی</p>	۱
ارتقاء استانداردهای حفاظت و ثبت ذخایر ژنتیکی	<p>۱. تدوین و به‌کارگیری استانداردهای مورد نیاز در ثبت ملی و بین‌المللی ذخائر توارثی انحصاری کشور</p>	۲
توسعه و ارتقاء زیرساخت‌های مورد نیاز ذخایر توارثی	<p>۱. تکمیل و تجهیز زیرساخت‌های لازم در نگهداری ذخایر توارثی با بهره‌گیری از روش‌های پیشرفته</p> <p>۲. ظرفیت‌سازی و ایجاد زیرساخت‌های اقتصادی-اجتماعی در راستای نگهداری، بازسازی و پایداری ذخائر ژنتیکی</p> <p>۳. توسعه و تجهیز مجموعه‌ها (کلکسیون‌ها)، بانک‌ها، ایستگاه‌های تحقیقاتی، آزمایشگاه‌های مرجع، پارک موزه‌ها و مناطق حفاظت‌شده برای نگهداری ذخائر توارثی</p>	۳
ارتقاء بهره‌وری ذخایر ژنتیکی	<p>۱. تولید ارقام و گونه‌های اصلاح‌شده جنگلی، مرتعی، گیاهی، دامی و آبزیان</p>	۴

هدف کلان ۵: ارتقاء و توسعه روش‌های علمی و فنی مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز و بهره‌برداری پایدار منابع پایه

راهبردهای اختصاصی	اهداف اختصاصی	ردیف
<p>۱. جامع نگری در تولید نقشه‌های بزرگ مقیاس و ایجاد بانک اطلاعات منابع پایه</p> <p>۲. تعیین تناسب اراضی برای انواع کاربری‌ها</p> <p>۳. شناسایی محدودیت‌ها و قابلیت‌های اراضی کشاورزی</p> <p>۴. توسعه شبکه ملی پایش مستمر منابع پایه و ارتقاء روش‌های اصلاح اراضی</p>	<p>شناسایی و تعیین ظرفیت منابع پایه و طبیعی کشور</p>	۱
<p>۱. بکارگیری فناوریهای پیشرفته در توسعه مدل‌های بومی مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز</p> <p>۲. تدوین و بکارگیری استانداردها، اطلس‌ها و بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز در مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز</p> <p>۳. ارتقاء روش‌های علمی در مدیریت حوزه‌های متاثر از بلایای طبیعی</p> <p>۴. بکارگیری فناوری‌های پیشرفته در پیش‌بینی خشکسالی و سیلاب و مدیریت اثرات آنها</p>	<p>توسعه فناوری‌ها برای افزایش بهره‌وری منابع حوزه‌های آبخیز</p>	۲
<p>۱. بکارگیری روش‌های علمی بیابان‌زدائی و استفاده از ظرفیت عرصه بیابان‌های کشور</p> <p>۲. بکارگیری روش‌های نوین در مدیریت عرصه‌های جنگلی و مرتعی</p> <p>۳. طراحی الگوهای مدیریت مزارع پرورش آبزیان با استفاده از آب‌های مازاد حوزه‌های آبخیز</p> <p>۴. بکارگیری روش‌های علمی بهره‌برداری متعادل دام از مرتع</p> <p>۵. تقویت نقش بخش خصوصی، جوامع محلی و تشکل‌های تخصصی در مدیریت، نگهداری و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی و اکوسیستم‌ها</p>	<p>بهبود و توسعه مدیریت منابع جنگل، مرتع، دام، طیور، آبزیان و اکوسیستم‌ها</p>	۳

<p>۱. مطالعات جامع و فنی در توسعه پایدار آبخوان‌ها و آبخیزها</p> <p>۲. امکان‌سنجی و توسعه استفاده از آب‌های غیرمتعارف (شور، دریا، زه آب‌ها، پساب‌ها و...)</p> <p>۳. توسعه روش‌های پیشرفته و احیاء شیوه‌های بومی استحصال آب و تدوین دانش فنی</p> <p>۴. ارائه الگوهای علمی بهره برداری از سفره‌های آب زیرزمینی و ذخایر سطحی و منابع خاک</p> <p>۵. مدیریت روان آب‌های سطحی (باران‌ها، رودخانه‌ها، سیلاب‌ها، آب‌برف‌ها و...)</p> <p>۶. اصلاح و توسعه زیر ساخت‌ها و شبکه‌های توزیع آب کشاورزی و حفاظت خاک</p>	<p>ارتقاء و توسعه روش‌های تامین و بهره برداری منابع آب و حفاظت خاک</p>	<p>۴</p>
<p>۱. توسعه روش‌ها و سیستم‌های نوین آبیاری</p> <p>۲. ارتقاء راندمان و کارایی مصرف آب</p> <p>۳. اصلاح و بهینه‌سازی روش‌های سنتی آبیاری</p> <p>۴. توسعه روش‌های علمی مشارکت‌های مردمی در بهره برداری از خاک و مصرف بهینه آب</p>	<p>بهینه‌سازی مصرف آب و بهره‌برداری از خاک کشاورزی</p>	<p>۵</p>
<p>۱. توسعه روش‌های تست سریع در تشخیص آلاینده‌ها در منابع آب و خاک</p> <p>۲. ارتقا و بهبود شاخص‌های زیست محیطی در چرخه‌ی تولید محصولات کشاورزی</p> <p>۳. ارتقا روش‌های بازیافت پسماندها و پس‌آنها</p>	<p>ارتقاء استانداردهای زیست‌محیطی و کاهش آلاینده‌ی منابع آب و خاک</p>	<p>۶</p>

هدف کلان ۶: تامین زیرساخت‌های علمی توسعه و مدیریت مناطق روستایی و عشایری مبتنی بر جوامع محلی، سرزمین‌گرایی و نهادمندی

راهبردهای اختصاصی	اهداف اختصاصی	ردیف
<p>۱. بازنگری و تبیین مفاهیم اساسی توسعه روستایی و عشایری مبتنی بر ویژگی‌ها و ظرفیت‌های محلی، آمایش سرزمین و نهادهای محلی</p> <p>۲. تدوین مولفه‌ها و فرآیندهای توسعه و مدیریت مناطق روستایی و عشایری با رویکرد الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت</p> <p>۳. تبیین الگوی مدیریت مبتنی بر مشارکت جوامع محلی</p> <p>۴. ایجاد و حمایت از الگوهای توسعه‌ای نمونه و ترویجی</p>	<p>دستیابی به الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت در مدیریت مناطق روستایی و عشایری مبتنی بر جوامع محلی، سرزمین‌گرایی و نهادمندی</p>	۱
<p>۱. توسعه پژوهش و تولید دانش در حوزه توسعه روستایی و عشایری</p> <p>۲. توسعه زیرساخت‌ها برای تولید، نشر و گسترش دانش و فناوری در مناطق روستایی و عشایری</p> <p>۳. توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، ارتباطات و شبکه‌های آموزشی در مناطق روستایی و عشایری</p>	<p>توسعه ظرفیتهای علمی، آموزشی و فناوریهای ارتباطی در مناطق روستایی و عشایری</p>	۲

هدف کلان ۷: توسعه ظرفیت، رشد و ارتقاء مهارت، نوآوری و کارآفرینی نیروی انسانی متناسب با نیازها و اولویت‌های بخش

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. ارتقای توانمندی فنی-تخصصی منابع انسانی بخش کشاورزی</p>	<p>۱. نیازسنجی مستمر آموزشی، پژوهشی و ترویجی برای توسعه منابع انسانی بخش</p> <p>۲. بهسازی نظام آموزش متوسطه و عالی متناسب با نیازهای بازار داخلی و بین‌المللی کشاورزی</p> <p>۳. تدوین برنامه جامع آموزش مهارتی بهره‌برداران</p> <p>۴. ارتقاء دانش فنی و مهارت بهره‌برداران</p> <p>۵. گسترش آموزش‌های فنی، مهارتی و حرفه‌ای در مزرعه</p> <p>۶. ارتقاء مهارت و توانایی مروجین</p>	۱
<p>۲. بهبود هرم نیروی انسانی بخش کشاورزی</p>	<p>۱. بهبود فرایندهای علمی تامین، نگهداری، بهسازی و کاربرد موثر نیروی انسانی متناسب با برنامه‌های توسعه‌ای بخش</p> <p>۲. ارائه الگوهای متناسب سازی سن و سطوح تحصیلی با نیاز بخش</p> <p>۳. تدوین استانداردهای واحدهای تولیدی خدماتی بخش کشاورزی از نظر نیروی انسانی</p>	۲
<p>۳. توسعه خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی در بخش کشاورزی</p>	<p>۱. برنامه‌ریزی برای ترغیب جوانان بسوی نوآوری و کارآفرینی</p> <p>۲. بسترسازی برای اجرای طرح‌های توسعه کارآفرینی</p> <p>۳. حمایت ویژه از نخبگان، ایده‌پردازان و نوآوران</p>	۳

هدف کلان ۸: توسعه و استقرار کامل نظام نوآوری، تجاری‌سازی و مدیریت کارآمد علم و فناوری کشاورزی

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. مطالعه و تدوین الگوی نظام نوآوری بخش کشاورزی</p> <p>۲. ایجاد و تقویت نهادها و ساختار مناسب در نظام نوآوری و بهبود تعاملات و روابط فیما بین آن‌ها</p> <p>۳. تدوین ضوابط، مقررات و رویه‌های موثر در بهبود عملکرد نظام نوآوری</p>	<p>دستیابی به نظام نوآوری در بخش کشاورزی</p>	۱
<p>۱. مطالعه و تدوین الگوی نظام تجاری‌سازی بخش کشاورزی</p> <p>۲. حمایت از مالکیت معنوی و ایجاد و تقویت نهادها و ساختار مناسب در نظام تجاری‌سازی و بهبود تعاملات و روابط فیما بین آن‌ها</p> <p>۳. تدوین ضوابط، مقررات و رویه‌های موثر در بهبود عملکرد نظام تجاری‌سازی</p>	<p>دستیابی به نظام تجاری‌سازی دانش و فناوری کشاورزی</p>	۲
<p>۱. طراحی و پیاده‌سازی نظام ارتباطی یکپارچه بین بخش‌های تحقیق، آموزش و ترویج کشاورزی</p> <p>۲. برنامه‌ریزی و هدایت طرح‌های پژوهشی، آموزشی و ترویجی بر اساس نیازهای بخش کشاورزی</p> <p>۳. هدایت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاهی بر اساس نیازهای توسعه‌ای بخش و علوم کشاورزی</p>	<p>بهبود مدیریت نظام علم و فناوری کشاورزی</p>	۳

هدف کلان ۹: تدوین و توسعه کاربرد دانش بومی و ارتقاء ظرفیت‌های دانش نوین و فناوری‌های پیشرفته کشاورزی

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. شناسایی، تدوین و توسعه دانش بومی و کاربرد آن</p> <p>۲. ایجاد و تقویت نهادهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی برای احیاء و بکارگیری دانش بومی</p> <p>۳. ایجاد ساز و کار مناسب برای سازگاری و تلفیق دانش بومی با دانش و فناوریهای نوین</p>	<p>۱. مدیریت و ساماندهی دانش بومی و بکارگیری آن</p> <p>۲. ایجاد و تقویت نهادهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی برای احیاء و بکارگیری دانش بومی</p> <p>۳. ایجاد ساز و کار مناسب برای سازگاری و تلفیق دانش بومی با دانش و فناوریهای نوین</p>	۱
<p>۱. ظرفیت سازی و ارتقای توانایی‌ها و مهارت‌های متخصصان حوزه دانش بومی و نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۲. بهبود نظام و ساختار آموزشی و پژوهشی برای انتقال دانش بومی و فناوریهای نوین</p> <p>۳. تدوین و بکارگیری ساز و کارهای انگیزشی، برای توسعه توانمندی‌های بهره‌برداران و متخصصان</p>	<p>۱. توسعه آموزش‌ها، دوره‌های تخصصی و تحصیلات تکمیلی مرتبط با دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۲. بهبود نظام و ساختار آموزشی و پژوهشی برای انتقال دانش بومی و فناوریهای نوین</p> <p>۳. تدوین و بکارگیری ساز و کارهای انگیزشی، برای توسعه توانمندی‌های بهره‌برداران و متخصصان</p>	۲
<p>۱. گسترش کمی و کیفی زیرساخت‌ها و نهادهای تخصصی مرتبط با دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۲. توسعه متوازن زیرساخت، امکانات و تجهیزات متناسب با نظام دانش و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۳. اصلاح و ساماندهی فرآیندها و ساختارهای برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزیابی دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۴. توانمند سازی و استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی برای پیشبرد اهداف نظام علم و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۵. ارتقاء استانداردها در زیرساخت‌های مرتبط با دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۶. بومی سازی فناوریهای نوین پیشرفته قابل استفاده در بخش کشاورزی از جمله نانو، بیو، هسته‌ای، اطلاعات و ...</p> <p>۷. تهیه ساز و کارهای حمایتی از نهادهای تخصصی و نظام‌های صنفی بخش کشاورزی</p>	<p>۱. توسعه متوازن زیرساخت، امکانات و تجهیزات متناسب با نظام دانش و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۲. اصلاح و ساماندهی فرآیندها و ساختارهای برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزیابی دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۳. توانمند سازی و استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی برای پیشبرد اهداف نظام علم و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۴. ارتقاء استانداردها در زیرساخت‌های مرتبط با دانش نوین و فناوریهای پیشرفته</p> <p>۵. بومی سازی فناوریهای نوین پیشرفته قابل استفاده در بخش کشاورزی از جمله نانو، بیو، هسته‌ای، اطلاعات و ...</p> <p>۶. تهیه ساز و کارهای حمایتی از نهادهای تخصصی و نظام‌های صنفی بخش کشاورزی</p>	۳

هدف کلان ۱۰: ایجاد شبکه پویای ارتباطات علمی و فناورانه و توسعه تعاملات موثر در سطح جهان

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. تدوین الگوی کارآمد شبکه ملی ارتباطات علمی و فناورانه کشاورزی</p> <p>۲. ساماندهی شبکه های زیر بخشی در راستای دستیابی به شبکه کارآمد ملی</p> <p>۳. توسعه مدیریت و منابع انسانی مورد نیاز شبکه ارتباطات علمی</p> <p>۴. ایجاد و تقویت زیرساخت، فرآیندها و ساختارهای مورد نیاز شبکه ارتباطات علمی و فناورانه</p> <p>۵. تقویت شبکه دسترسی الکترونیکی مراکز آموزشی، ترویجی و پژوهشی بخش کشاورزی در راستای توسعه ارتباطات علمی و فناورانه</p>	<p>دستیابی به شبکه یکپارچه ملی ارتباطات علمی و فناورانه کشاورزی</p>	۱
<p>۱. تسهیل تعاملات علمی بین المللی در نظام ارتباطات علم و فناوری</p> <p>۲. تدوین الگوها و روشهای مناسب ارتباطات علمی و فناورانه</p> <p>۳. نهادینه سازی و تقویت فرهنگ تعاملات موثر علمی و فناورانه بین المللی</p> <p>۴. ارتقاء مراکز علمی داخلی برای کسب مرجعیت منطقه ای و بین المللی</p> <p>۵. بسترسازی برای توسعه و ایجاد نمایندگی ها، دفاتر و مجامع تخصصی بین المللی در کشور و استفاده بهینه و تعامل مناسب با آنها</p> <p>۶. ظرفیت سازی و توانمند سازی منابع انسانی برای احراز جایگاه های علمی بین المللی</p>	<p>توسعه تعاملات علمی و فناورانه بین المللی</p>	۲

هدف کلان ۱۱: بسترسازی علمی برای تولید اقتصادی و مدیریت بازار محصولات کشاورزی

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
<p>۱. توسعه و ارتقاء سامانه داده‌ها و اطلاعات بازار نهاده‌ها و محصولات کشاورزی</p> <p>۲. توسعه تحقیقات کاربردی روزآمد در رابطه با بازار و نظام قیمت محصولات کشاورزی</p> <p>۳. طراحی الگوی مدیریت یکپارچه و تنظیم بازار نهاده‌ها و محصولات کشاورزی</p>	<p>دستیابی به الگوهای کارا و رقابتی در مدیریت بازار نهاده‌ها و محصولات کشاورزی</p>	۱
<p>۱. بستر سازی علمی در جهت بهبود و تکمیل فرآیندهای زنجیره عرضه محصولات کشاورزی</p> <p>۲. توسعه تحقیقات برای بهبود کیفیت و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی</p> <p>۳. زمینه سازی علمی برای ترویج معاملات کشاورزی در بورس کالا</p> <p>۴. فراهم آوری زمینه‌های علمی مدیریت ریسک، بیمه محصولات و قراردادهای آتی و کشاورزی قراردادی</p>	<p>ظرفیت سازی علمی برای ارتقای سهم تولید کننده از حاشیه بازار</p>	۲
<p>۱. توسعه تحقیقات و آموزش در زمینه استانداردهای محصولات کشاورزی، ایجاد نشان‌های تجاری موفق برای تولیدات کشاورزی و ثبت مالکیت معنوی آنها</p> <p>۲. ارتقاء دانش و ترویج مدیریت تولید سفارش محور و تقاضامند</p> <p>۳. گسترش الگوهای کشاورزی تجاری بزرگ مقیاس</p> <p>۴. ارائه الگوهای کارآمد برای اقتصادی نمودن تولید در واحدهای خرد و دهقانی</p>	<p>توسعه بسترهای علمی نظام تولید اقتصادی</p>	۳

هدف کلان ۱۲: توسعه ظرفیت علمی و فناوری به منظور ارتقاء بهره‌وری و بهره‌برداری بهینه از عوامل تولید

اهداف اختصاصی	راهبردهای اختصاصی	ردیف
ارتقاء فناوریهای کاهش ضایعات	<p>۱. توسعه فناوریهای فرآوری، نگهداری، بسته بندی و بازاریابی محصولات کشاورزی</p> <p>۲. تحقیق و توسعه فناوریهای نوین کشاورزی از جمله کشاورزی دقیق، کشاورزی حفاظتی و ...</p>	۱
توسعه‌ی زیرساخت‌های علم و فناوری ارتقاء کارایی و اثر بخشی عوامل تولید	<p>۱. ارائه الگوهای سنجش و پایش بهره‌وری</p> <p>۲. توسعه آزمایشگاه‌های مرجع و ابزار دقیق کنترل کیفیت تجهیزات، ادوات، ماشین آلات و سایر نهادهای کشاورزی</p> <p>۳. توسعه نظام مدیریت عملکرد بخش</p> <p>۴. ارتقاء مهارت‌های حرفه‌ای منابع انسانی بخش</p>	۲
توسعه نهادهای علمی، تخصصی و تشکل‌های حرفه‌ای	<p>۱. حمایت و توانمندسازی انجمن‌های علمی محصولی و موضوعی کشاورزی</p> <p>۲. توسعه فرآیندهای مشارکت و ایفای نقش تشکل‌های علمی، تخصصی و حرفه‌ای در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های بخش</p> <p>۳. ارتقاء فرهنگ تعامل بهره‌برداران، تولید کنندگان با نهادهای علمی، تخصصی و تشکل‌های حرفه‌ای</p>	۳

هدف کلان ۱۳: بسترسازی برای ترویج و به کارگیری الگوی فرهنگ و مدیریت جهادی در بخش کشاورزی

راهبردهای اختصاصی	اهداف اختصاصی	ردیف
<p>۱. مدیریت دانش و مستند سازی تجربیات در زمینه فرهنگ و مدیریت جهادی</p> <p>۲. تبیین و ترویج معیارهای فرهنگ و مدیریت جهادی</p> <p>۳. توسعه نظام آموزشی بخش بر اساس معیارهای فرهنگ و مدیریت جهادی</p> <p>۴. تعیین معیارهای پیوست فرهنگی برنامه های توسعه بخش کشاورزی مبتنی بر الگوی فرهنگ و مدیریت جهادی</p>	<p>دستیابی به الگوی روزآمد فرهنگ و مدیریت جهادی در بخش کشاورزی</p>	۱
<p>۱. زمینه سازی استقرار و پایش الگوی نظام تعالی سازمانی مبتنی بر فرهنگ و مدیریت جهادی</p> <p>۲. تعیین معیارهای روزآمد نظام تعالی سازمانی بر اساس الگوی فرهنگ و مدیریت جهادی</p>	<p>ارتقای نظام تعالی سازمانی بر مبنای معیارهای فرهنگ و مدیریت جهادی</p>	۲

پیوست‌ها

محصولات راهبردی (اساسی) کشاورزی

محصولات	گروه محصولات	ردیف
گندم	گروه غلات	۱
جو		
ذرت		
برنج		
گوشت سفید	گروه پروتئین و فرآورده‌های لبنی	۲
گوشت قرمز		
محصولات آبی		
شیر		
تخم‌مرغ		
دانه‌های روغنی	گروه نباتات صنعتی	۳
چغندر قند		
نیشکر		
سیب‌زمینی	گروه سایر	۴
علوفه		
<p>فهرست این محصولات با توجه به ماده ۱۴۳ قانون برنامه پنجم توسعه و ماده ۳۱ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و نظرات کارشناسی تنظیم گردیده است.</p>		

محصولات کشاورزی دارای مزیت اقتصادی

۱- محصولات ویژه:

این محصولات دارای ارزش اقتصادی بالا و مزیت صادراتی می‌باشند و سهم عمده‌ای در تولید جهانی دارند و پاسخگوی مصرف داخلی نیز می‌باشند. پسته، زعفران، خرما، گیاهان دارویی و معطر، انار، گیلاس، خاویار و میگو، بادام، فندق، گردو، انگور و کشمش، سیب، مرکبات، حبوبات، عسل

۲- محصولات خاص منطقه‌ای:

این محصولات به لحاظ وجود صادرات می‌توانند به عنوان محصولات دارای مزیت منطقه‌ای محسوب شوند. چای، انجیر، زرشک، کیوی، سبزیجات و صیفی‌جات، پیله ابریشم، چوب، پنبه

ردیف	فهرست اسناد بالادستی نقشه جامع علمی بخش کشاورزی
۱	سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴
۲	سند نقشه جامع علمی کشور
۳	فرازهایی از بیانات امام
۴	فرازهایی از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی
۵	قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۶	قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
۷	قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۸۹/۱۰/۱۵)
۸	قانون تشکیل وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی (مصوب ۱۳۵۰/۱۱/۱۲ مجلس شورای ملی)
۹	قانون وظایف وزارت کشاورزی (مصوب ۱۳۴۷/۱/۲۷ مجلس شورای ملی)
۱۰	قانون تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی (مصوب ۱۳۵۳/۴/۹ مجلس شورای ملی)
۱۱	قانون تشکیل سازمان آموزش کشاورزی (مصوب ۱۳۵۴/۲/۹ مجلس شورای ملی)
۱۲	قانون تشکیل وزارت جهاد سازندگی
۱۳	اساسنامه جهادسازندگی
۱۴	قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی (مصوب مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۶ مجلس شورای اسلامی)
۱۵	قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال (مصوب مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی)
۱۶	قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی

قانون نظام جامع دامپروری کشور (۸۸/۵/۲۱)	۱۷
قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران	۱۸
قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۹
سیاست‌های کلی نظام در بخش کشاورزی (۸۴/۴/۱۱)	۲۰
سیاست‌های کلی نظام برای رشد و توسعه علم، تحقیقات فناوری	۲۱
قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور	۲۲
اساسنامه سازمان امور اراضی	۲۳
قانون تشکیل سازمان شیلات ایران	۲۴
قانون تشکیل سازمان دامپزشکی	۲۵
قانون حفظ نباتات	۲۶
اساسنامه سازمان دامداران متحرک (سازمان امور عشایر)	۲۷
قانون تشکیل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا	۲۸
قانون تاسیس سازمان نظام مهندسی کشور و منابع طبیعی	۲۹
قانون تشکیل موسسه تحقیقات منابع طبیعی (جنگل‌ها و مراتع کشور)	۳۰
برنامه‌های راهبردی محصولی و موضوعی موسسات / مراکز تحقیقات ملی - سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی	۳۱
ده برنامه تحول اداری ابلاغی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور	۳۲
قانون مدیریت خدمات کشوری	۳۳

قانون هدفمندسازی یارانه‌ای	۳۴
قانون حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران	۳۵
قانون حفاظت دریا و رودخانه‌های مرزی از آلودگی‌های با مواد نفتی	۳۶
قانون مدیریت پس‌ماند	۳۷
قانون خاک	۳۸
قانون افزایش بهره‌وری آب	۳۹
ماده واحد تشکیل موسسه تحقیقات خاک و آب	۴۰
تصویب‌نامه هیئت وزیران در زمینه تاسیس کارگروه توسعه بخش کشاورزی (شماره ۲۰۲۲۸۵/ت/۴۳۵۰۵ ه مورخ ۹۰/۱۰/۱۳)	۴۱

فهرست ذینفوذان و ذینفعان بخش کشاورزی	رتبه
<p>- مجلس شورای اسلامی (کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی - کمیسیون آموزش و تحقیقات)</p> <p>- دولت (کمیسیون زیربنایی و محیط زیست - معاونت فناوری ریاست جمهوری) کانون‌های هماهنگی دانش و صنعت و ... - معاونت برنامه‌ریزی راهبردی ریاست جمهوری - ستادهای وابسته به ریاست جمهوری (ستادهای فناوری ستاد توسعه فناوری آب، خشکسالی، فرسایش و محیط زیست، ستاد توسعه فناوری انرژی‌های نو، ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، ستاد توسعه فناوری هوا-فضا، ستاد توسعه سلول‌های بنیادی، ستاد توسعه زیست فناوری، ستاد توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، ستاد توسعه فناوری میکرو الکترونیک، ستاد توسعه فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی)، شورای عالی انقلاب فرهنگی</p> <p>- کمیسیون کشاورزی، منابع طبیعی و آب شورای عتف</p> <p>- مجمع تشخیص مصلحت نظام (بخش تولید)</p> <p>- وزارت جهاد کشاورزی</p>	<p>نهادهای سیاستگذار</p> <p>۱</p>
<p>نماینده ولی فقیه</p> <p>سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی</p> <p>معاونین وزیر</p> <p>سازمان‌های وابسته به وزارت</p> <p>سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها</p> <p>صندوق بیمه محصولات کشاورزی</p> <p>دفتر محیط زیست و توسعه پایدار کشاورزی</p> <p>مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی</p> <p>موسسات و مراکز تحقیقاتی</p> <p>مجموعه‌ها و مراکز آموزشی و ترویجی</p> <p>سازمان نظام مهندسی کشاورزی</p> <p>موسسه جهاد استقلال</p> <p>موسسه جهاد نصر</p> <p>موسسه جهاد توسعه</p> <p>شرکت مادر تخصصی تابعه وزارت</p>	<p>مقامات ارشد وزارتخانه (معاونین، مدیران مستقل و سازمان‌های وابسته)</p> <p>۲</p>

<p>مجمع ملی خبرگان بخش کشاورزی شرکت صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی استان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی دامداران ایران اتحادیه زنبورداران اتحادیه سراسری تعاونیهای صیادی ایران اتحادیه مرغداران گوشتی ایران اتحادیه عشایری اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نان ایران اتحادیه واردکنندگان گوشت قرمز و سفید اتحادیه تعاونی کشاورزی تولیدکنندگان گل و گیاه و بذر و نهال ایران اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن اتحادیه تعاونیهای کشاورزی پنبه کاران پارس کانون انجمن‌های صنایع غذایی ایران کانون کود کانون و انجمن‌های صنفی، محصولی و تخصصی موضوع آیین نامه سازمانهای غیر دولتی جامعه مشاوران ایران (آب و منابع آب) جامعه جنگلبانی ایران مجمع ملی هماهنگی و حمایتی انجمن‌های صنفی محصولی موضوع آیین نامه نظام صنفی کشاورزی نظام صنفی کالاهای کشاورزی و نظام دامپروری</p>	<p>تشکل‌های بخش</p>	<p>۳</p>
--	---------------------	----------

<p>انجمن ملی سیب‌زمینی ایران انجمن آبخیزداری ایران انجمن آبیاری و زهکشی ایران انجمن اقتصاد کشاورزی ایران انجمن بیماری شناسی گیاهی ایران انجمن ترویج و آموزش کشاورزی ایران انجمن توسعه روستایی ایران انجمن پروتئومیکس ایران انجمن جنگل‌بانی ایران انجمن حشره شناسی ایران انجمن زنبور عسل ایران انجمن علوم باغبانی ایران انجمن علوم خاک ایران انجمن علوم دامی ایران انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران انجمن علوم علف‌های هرز ایران انجمن علوم و فناوری غلات ایران انجمن علوم و صنایع چوب و کاغذ ایران انجمن کشاورزی بوم شناختی ایران انجمن کنه شناسی ایران انجمن گیاهان دارویی ایران انجمن مرتعداری ایران انجمن مدیریت کنترل مناطق بیابانی ایران انجمن مهندسی آبیاری و آب ایران</p>	<p>انجمن‌های علمی بخش کشاورزی</p>	<p>۴</p>
--	---	----------

<p>انجمن هلستاین ایران انجمن ارزیابی محیط زیست ایران انجمن ایمنی زیستی ایران انجمن بیوتکنولوژی ایران انجمن ترویج علم ایران انجمن صنفی تولیدکنندگان کود انجمن علوم خاک ایران انجمن آب و آبیاری ایران انجمن آبیاری و زهکشی ایران انجمن تولیدکنندگان جوجه یکروزه انجمن نماتدشناسی ایران انجمن مهندسی ماشینهای کشاورزی و مکانیزاسیون ایران انجمن بیو انفورماتیک انجمن ژنتیک ایران انجمن زیست‌شناسی انجمن پروبیوتیک و غذاهای فراسودمند انجمن تغذیه ایران انجمن گیاهان ترثینی انجمن فیزیولوژی گیاهی انجمن‌های حرفه و تخصصی بخش کشاورزی کانون جهادگران کانون بازنشستگان کانون سنگسازان بی‌سنگر کمیته ملی آبیاری زهکشی</p>	<p>انجمن‌های حرفه و تخصصی بخش کشاورزی</p>	
---	--	--

<p>سازمان اقتصادی کوثر- بخش کشاورزی سازمان بورس کالای کشاورزی ایران بانک کشاورزی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی سازمان بنیاد مستضعفان استان قدس رضوی- بخش کشاورزی انستیتو تغذیه اتکا- بخش کشاورزی کشت صنعت مغان کشت و صنعت مزرعه نمونه صندوق حمایت و توسعه بخش کشاورزی سازمان نظام دامپزشکی کشور نظام دامپزشکی کشور نظام صنفی کشاورزی کشور</p>	<p>نهادهای و سازمانهای قانونی (غیردولتی یا عمومی)</p>	<p>۵</p>
<p>تمامی دانشکده‌ها کشاورزی منابع طبیعی، دامپزشکی، محیط زیست، شیلات و ... و موسسات پژوهشی بخش کشاورزی</p>		<p>۶</p>
<p>وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت نیرو وزارت بازرگانی وزارت صنعت معدن و تجارت معاونت غذا و دارو در وزارت بهداشت سازمان محیط زیست سازمان غذا و دارو- وزارت بهداشت سازمان ملی استاندارد ایران سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران- پژوهشکده کشاورزی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری سازمان فنی-حرفه‌ای سازمان هواشناسی سازمان نقشه‌برداری کشور مرکز پژوهشهای بیوتکنولوژی خلیج فارس</p>	<p>سایر وزارتخانه‌ها و دستگاههای دولتی</p>	<p>۷</p>

